

Ο ΣΑΙΞΠΗΡ ΛΙΜΑΔΩΡΟΣ ΚΑΙ ΤΣΙΓΚΟΥΝΗΣ

Ἦ ἀσυγκράτητη φλυαρία τοῦ ποιητοῦ. Ὅπου καταπτάει νὰ μιλήσῃ μόνος του. Στὸ χαοτικὸ τοῦ πατέρα του. Ὁ καλύτερος σφαχτὴς καὶ γάδρης τῆς περιφέρειας. Κουβεντιολοῖ μὲ τὰ... σφαγμένα ζῶα! Ἡ φιλαργυρία του. Ὁ Σαίξπηρ λαβροθήρας. Ὁ ἐγκαταρτίος του. Στὸ Λονδίνο. Σταυλιτὴς ὁ ἕνα δάκτρο. Πάλλα με... τ' ἀλογα. Ἡ μακία του νὰ γίνῃ ἡ βουκίαι. Ἡ πραγματεπίσεις τοῦ εὐνεῖρου του. Δεξά, χρήματα καὶ τοκευλφία! κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΓΡΑΦΑΜΕ στὸ προηγούμενο φύλο δὲ ἔχουν ὁ ὁ μεγάλοι ἀνθρώποι τὰ ἐλαττωμάτια τους κα' ἀναφέραμε σχετικῶς τὸν θεατὸ ῥήτορα Δημοσθένη, τὸν ἄποκοι ἢ φιλαργυρία ἔφτανε μέχρι σημείου ἀπανθρωπιάς. Σήμερα θὰ μιλήσουμε σχετικῶς γιὰ τὸν μεγάλο Ἄγγλο ποιητὴ Οὐίλλιαμ Σαίξπηρ. Ἐλεγε κα' ὁ Σαίξπηρ λοιπὸν τὰ ἐλαττωμάτια του. Καὶ τὰ κυριώτερα ἐξ αὐτῶν ἦσαν ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ ἀκράτητη πολυλογία του κα' ἀφ' ἑτέρου ἡ προμετρητὴ ταρκαυλιὰ του, τοιχαυλιὰ ἐφ' ἑμὴν ἔκεινης τοῦ

Δημοσθένη.

Ἀτ' τὰ παιδικὰ του χρόνια ὁ Σαίξπηρ ἦταν ὑπερβολικὰ φιλόσοφος. Μίλοσε διαρκῶς, ἀμάρξες, ἔλεγε, ἔλεγε καὶ τελειώμην δὲν εἶχε. Κι' ὅταν ἀκόμα δὲν εἶχε συντηροῦν τὸ κανένα γιὰ νὰ κουβεντιολοῦσῃ μαζί του, ὁ ποιητὴς ἀρχίζε νὰ μιλήσῃ μὲ τὸν... ἐαυτὸ του!

Συχνὰ διάφοροι φίλοι του, πηγαίνοντας γιὰ τὸν δόμον στὸ σπίτι του, ἀκούγαν μὴδὲς πλησιάζον ἐξω ἀπ' τὸ γραφεῖο του, γερὸ κουβεντιολοῦσι μέσα. Ὅταν ἀνοίγαν θύρας τὴν πόρτα, ἔβλεπαν ὅτι ὁ Σαίξπηρ ἦταν... διλομῶνος!

— Τί κάνεις; τοῦ ἔλεγον τότε; Πᾶμι μονολογεῖς;
— Ὁχι, ἀπαντοῖσθαι ὁ ποιητὴς δικαιολογούμενος, ἀπαγγέλλω τὸ μέρος ἐνὸς ἡρώδου μου στὸ νέο μαγαζὶ πὸ γράφα.

Καὶ θύμας, πολλές φορές δὲν εἶχε χειροφάρα μπροστὰ του, τὴν ὥρα ποὺ μονολογεῖτο. Ὅποτε δὲν εἶχε τὴν ἀλήθεια. Δὲν ἀπὴγγέλλετο. Ἀλοῦσάτα... ἡμάρξες μόνος του!...

Ὅταν ὁ Σαίξπηρ ἦταν ἀκόμη μικρός, στὴν πατρίδα του, τὸ Στράφφορντ, ὁ συμπατριώτης του εἶχαν παρατηρήσει κατ' ἐπαναλήρη τὴ συνήθειά του αὐτὴ καὶ γι' αὐτὸ τὸν ἔλεξαν ενερωδιόπαρμενὸς καὶ τὸν κοροῖδουν.

Ἀργότερα, ὅταν ὁ ποιητὴς μεγάλωσε λίγο, ὁ πατέρας του ποὺ ἦταν — ὡς γνωστὸν — χαοτικὸς, τὸν ἔστηρε στὸ μαγαζὶ κοντὰ του, γιὰ νὰ μάθῃ τὴν τέχνη του. Κι' ὁ Σαίξπηρ, καθὼς ἦταν κα' ἐπιδοξίος σ' ὅ, τι καταπαύονταν, πολὺ γρήγορα ἔγινε ἀριστοτέχνης στὸ γράφισμα καὶ στὸ τεμαχίωμα τῶν ἀργιῶν καὶ τῶν μουχαργιῶν. Ὅλοι στὸ Στράφφορντ διεκχυροῦσαν ὅτι ἦταν ὁ καλύτερος γραφεὴς τῆς περιοχῆς.

Καθεὶ φορὰ ποὺ ὁ νεαρός Σαίξπηρ ἔγερνε κα' ἐτεμάχιζε ἕνα ζῶο γιὰ τὸ κατάστημα, μετῆρνον τοῦσαν γύρω του ὅχι μόνον μικρὰ παιδιὰ, ἀλλὰ καὶ μεγάλοι ἀκόμα, γιὰ νὰ τὸν θαυμάσουν. Γιατὰ ἔκανε μεγαλοσχετῆς κινήσεις, δοῦντε τοῦ μαγαζιῶ τοῦ μὲ μοναδικὴ δέξοτεχνία καὶ ἀκρίβεια καὶ ἐπὶ πλέον... ἔθωγας λόγο! Ὅλη τὴν ὥρα τῆς δουλειᾶς μιλοῦσε. Μιλοῦσε στοὺς παρισταμένους, μιλοῦσε στὸ ζῶο ποὺ βρισκόταν μπροστὰ του ἀνερχο, μιλοῦσε στὸ μαγαζιῶ τοῦ καὶ στὰ διάφορα σινεργά του.

Ὁ Σαίξπηρ ἦταν παντρεμένος καὶ εἶχε τρία παιδιὰ ὅταν πέθανε ὁ πατέρας του, τὸν ποὺ ἀφῆσε τὸ μαγαζιῶ. Ἐκτός ἀπ' τὸ ἐπάγγελμα τοῦ κρεσποῦ, ὁ μέλλων ποιητὴς ἔκανε κα' ἐμπόσιο μωλιῶν. Συγχρόνως ἦταν καὶ τοιχαυλιὸς λαθροθήρας.

Τὶς ἡμέρες ποὺ δὲν εἶχε πολλές δουλειές στὸ μαγαζιῶ του, ἔκαρνε τὸ ὄπλο του, ἔφτανε ἀπ' τὴν πόλι κα' ἔβαινε γιὰ πολλές ὄρες.

Στὴς ἀρχὲς κινεῖς δὲν ἦσαν ποὺ πῆγαινε. Ἐπὶ τέλους θύμας μαθεύτηκε ὅτι στὴς ἐκδομῆς τοῦ αὐτοῦ ὁ Σαίξπηρ κινηθῶνος κρηφά, χωρὶς σχετικὴ ἀδεια δηλαδὴ, ἐγὶν νὰ βράξῃ τὰ περριτὰ ἔξωδω, ὅπως ἔλεγε ὁ ἴδιος. Ὡς τῶνον τῆς κινητητικῆς του δρασεως εἶχε ἐκλιθεῖ τὸ δάσος ποὺ λάρδου Τομάς Λοῦον, τὸν πολυσιωτέρου ἀρχοντα τῆς περιοχῆς.

Δὲν θὰ ἀνεκάλυπταν δὲ ποτὲ διὰ ἦταν λαθροθήρας, ἂν δὲν εἶχε τὴ μακία τῆς πολυλογίας. Καθὼς γίνετο δηλαδὴ διλομῶνος μέσα στὸ δάσος, μονολογεῖτο καὶ μάλιστα μεγαλοφώνως. Ἐταὶ ὁ βασυρῶλες τοῦ λάρδου, ἀκούγοντας τὴ φωνὴν του, ἦτο ὁ βασυρῶλες ἀπόστασι μέσα στὴ γαλήνη τοῦ δάσους, ἢ ὅποια ἀντιχρῶσε σὲ μεγάλῃ ἀπόστασι. Δὲν μπόρσαν θύμας νὰ τὸν μάσων κα' ὁ Σαίξπηρ ἐβασυρῶλεσε τὰ κινήρη του, ὅσοιου τέλος ἔμαθε τὸ πρῶγμα ὁ πανί-

σχυρος λάρδος σὲρ Τομάς Λοῦον, ὁ ὅποιος ἐξοργίστηκε κα' ἤθελε νὰ φυλακίσῃ τὸν Σαίξπηρ, ἔστω κα' ἂν δὲν τὸν εἶχαν πᾶσαι ἐπ' αὐτοῦ φροφὴ νὰ κινήρη μὲσα στὸ δάσος του.

Τότε ὁ δυστυχὴς Σαίξπηρ, γιὰ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὰ νύχτα τοῦ τοιχαυλιῶ λάρδου, ἀναγκάστηκε νὰ ἐγκαταλείψῃ στὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ τὴ γυναίκα του καὶ τὰ παιδιὰ του, νὰ ἐγκαταρτίσῃ καὶ νὰ πάῃ στὸ Λονδίνο.

Ἐκεῖ, ἀφοῦ δὲν βρῆκε τίποτε καλύτερο νὰ κάνῃ, φρόνησε νὰ διαρροῖ... «τοιαυτοφιλίας» σ' ἕνα ἀπ' τὰ μεγαλύτερα θεάτρα. Τὸν κάρθ ἐκείνο δὲν ἴσηχαν ὅτε ἀκούνητα, ὅτε ἀμάξια κα' ὁ πᾶσαι πῆγαινε στὸ θεάτρο καθάλλα. Γι' αὐτὸ, καθὲς ἀριστοκρατικὸ θεάτρο διατρησοῦσε καὶ σταυλὸ καὶ ν' ἀφίρουν μέσα σ' αὐτὸν τ' ἀλογα τους οἱ θεαταί. Ἡ πρώτη λοιπὸν δοικεὶα ποὺ ἔκαμε στὸ Λονδίνο ὁ Σαίξπηρ, ἦταν νὰ φυλάτῃ τ' ἀλογα τῶν πλουσιῶν θεατῶν!...

Δὲν ἔθερακευθῆρες ὅσοσο ἀπ' τὴν πολυλογία του. Συχνὰ τὸν ἀκούγαν νὰ πᾶνι κουβέντα μὲ... τ' ἀλογα τοῦ σταυλιῶ. Κι' ἐπειδὴ φρονικά ἐκείνα δὲν μποροῦσαν νὰ τοῦ ἀπαντήσουν, μιλοῦσε διαρκῶς αὐτός.

Μὰ μέρα κάποιος ἀριστοκράτης, πηγαίνοντας μετὰ τὴν παράτασι νὰ πᾶρῃ τ' ἀλογό του, εἶδε τὸν Σαίξπηρ νάχη φυλὴ κουβέντα μὲ τὸ ζῶο, καὶ τοῦ εἶπε:

— Αἰ, σταυλοφύλακα! Τί κάνεις ἐκεῖ πέρα; Κουβεντιολογεῖς μὲ τ' ἀλογα;

— Πᾶτι νὰ μὴ κουβεντιολοῦσῃ; ἀποκρίθηκε ἀπαθέστατα ὁ Σαίξπηρ. Δὲν εἶμ' ἀνθρώπος ἐγὼ τάχα; Δὲν πρέπει νὰ μιλάω; Πρέπει. Κι' ἀφοῦ δὲν θέλει κανένας νὰ μ' ἀκούσῃ, γι' αὐτὸ μιλάω κα' ἐγὼ σ' ἀλογα!

Διευθυντὴς τοῦ θεάτρου, στὸ ὅποιο δοῦλεκε ὡς σταυλιτὴς ὁ Σαίξπηρ, ἦταν ὁ διάσημος ἠθοποιὸς Ρίτσαρδ Μπουριματικῆς. Κι' ὁ Σαίξπηρ ποὺ δὲν ἐννοοῦσε νὰ μείνῃ ἰσοβίως σταυλοφιλίας καὶ ποὺ ἀισθανόταν ὅτι μποροῦσε νὰ γίνῃ ἕνας καλὸς ἠθοποιός, πῆγαινε καθὲς τὸσο στὸν Ρίτσαρδ καὶ τοῦ γινάταν φρότμα. Τοῦ ἐχρῶσε νὰ τὸν... προβάσῃ ἐπὶ τέλους, νὰ τὸν κινή δηλαδὴ ἠθοποιὸς, γιὰ νὰ πᾶσῃ τίποσε ἰσημαντους ὄρους.

Ὁ Ρίτσαρδ ὅμως ἐλιζόταν ἀπ' τὴν πολυλογία τοῦ σταυλοφιλίας καὶ τὸν ἔλιωκε. Διὸ-τρεις φορές ἠθωσοσε εἶχε ἀλαῖον τὸν Σαίξπηρ ἀπ' τὴν δουλειά, γιατί ποὺ παραγινε φρότμα. Μὰ ὁ Σαίξπηρ ἐξυκολοῦσθεὸς νὰ τὸν ποιοῦσθαι στενοῦ ἀπ' τὸ προῖ ὡς τὸ βράδυ καὶ τὸν ξανάπαρνε, ἀλλὰ πάντα ἐξ σταυλοφιλίας. Τέλος, ἐπειδὴ ὁ Σαίξπηρ ἐπέμνε, ὁ Μπουριματικῆς ἐκάμψθη καὶ τὸν... ἔχρησε ἠθοποιὸς!

Ἐταὶ βγήκε ὁ Οὐίλλιαμ Σαίξπηρ στὸ θεάτρο. Καὶ καθὼς ἦταν κλοφταγμένος, μὲ φηλὴ κομποστασία, μὲ ὄραια χαρακτηριστικά καὶ μ' ἐπιβλητικὸ παρουσιαστικὸ, τὸν ἔβδων πάντα νὰ πᾶσῃ ρόλους βασιλέων. Καὶ ποὺ γοήγηρα ἔδειξε τὸ ταλέντο του.

Μὰ μέρα παρουσιάστηκε στὸ Μπουριματικῆ καὶ τοῦ ἔδωσε μὰ κωμωδία του νὰ τὴ διαβάσῃ.

— Ἄν τὴ βρῆτε καλὴ καὶ τὴν πᾶσετε, τοῦ εἶπε, ἐγὼ δὲν θέλω καθόλου ποσοστὰ. Μοῦ φτάνει ὁ μισθὸς τοῦ ἠθοποιῶ ποὺ παίρνω.

Ὁ θιασοφρῆς διαβάσει τὴν κωμωδία τοῦ νεοφρόπιστου ἠθοποιῶ καὶ συγγοφρῆς, τὴ βρῆκε καλὴ καὶ τὴν ἔταξε.

— Δὲν μπορεῖς νὰ γοφρῆς καὶ καμιά ἄλλη κωμωδία; εἶπε στὸν Σαίξπηρ μετὰ τὴν ἐπαυχία τοῦ πρώτου του ἔργου.

— Γιατὶ ὄχι; ἀποκρίθηκε ὁ Σαίξπηρ.

Κι' ἔγραψε πράγματι μὰ δεύτερη κωμωδία κα' ἀμέσως κατᾶν μὰ τραγωδία, τὸν «Πίτο Ἀνδρόνικος» ποὺ ἐσημειώσε καταπληκτικὴ ἐπιτυχία. Ἡ τραγωδία αὐτὴ τοῦ Σαίξπηρ ἦταν γεμητὰ ἄφρονες σκηνές, αἰματά, φόνους, ἀποκεφਾਲισμοῦ, πατοκτονίες, παιδοκτονίες, ἀπανθρωπείες, βασανιστήρια. Στὴν τελευταία μάλιστα προῖ ἐλάμβανε χῶρον... γενικὴ σφαγὴ βίαν τῶν ἠρώων!...

Ἡ ἐπιτυχία ποὺ σημεῖωσε ὁ «Πίτος Ἀνδρόνικος» ἔδωσε σιὸν Σαίξπηρ νὰ καταλάβῃ ὅτι τὸ κοινὸ βινωσοῦ γιὰ αἶμα, ὅτι ἤθελε δηλαδὴ νὰ βλεπῇ στομαθῶς ἐπὶ σκηνῆς. Γι' αὐτὸ καὶ ὅλα τὰ ἔργα ποὺ ἔγραφε κατᾶν, εἶχαν πληθῶς σκηνῶν μὲ μαχαρῶματα, δηλητηριάσεις, μο-

Οὐίλλιαμ Σαίξπηρ.

